

Friderich

Kong Frederik IV født 11. oktober 1671, besteg tronen i kongerike Danmark-Norge da hans far døde 25. august 1699. Kong Frederik var i besittelse av en god forstand, en ypperlig hukommelse og en overordentlig flid og arbeidskraft. Ingen har tatt sin gjerning som Konge mer alvorlig enn han. Frederik IV besøkte Festningsbyen Fredrikstad 30. mai 1704 på sin norgesreise. Kong Frederik giftet seg 1703 til venstre hånd til Frk. Elisabeth Helene Vieregg, men hun døde allerede året etter. Frederik IV hadde deretter Frk. Charlotte Helene Schindel til elskerinne, men i 1712 lot han seg vie med Anne Sophie Reventlow til venstre hånd. Frederik IV var kjent for fra begynnelsen av å holde sin hånd over Tordenskiold og dette fortsatte stort sett så lenge han var i live, men ikke etter, da Kongen nektet å gi Tordenskiold en kristelig og verdig begravelse. Frederik IV døde 12. oktober 1730.

KILDE:
Tordenskiolds Brev av Olav Bergersen,
Universitetsforlaget 1963.

Kong Frederik IV 1702, malt av Benoit le Coffre. Frederiksborg, Hillerød, Danmark.

Kong Frederik IV 1671 – 1730. Konge av Danmark-Norge 1699 – 1730..

Kong Frederik IVs Tambourafdeling af 1704 **MED MUSIKK GJENNOM HISTORIEN!** Vol. II. 2009 Festningsbyen Fredrikstad

Signaler og marsjer og fra 1700 og 1800 - tallet i Danmark - Norge

Musical historical re-enactment from 18th and 19th century in Denmark - Norway

Spor nr. 1

Fanfare; Kongen Kommer!

Signalhornstemmen er identisk med spor nr. 10 Signalhornmarsj nr. 6 "Marche de la legion". Paukestemmen er arrangert og spilt av Regiments-tambour Øistein Kristiansen. Fanfare; Kongen Kommer! ble første gang fremført under Kongen Kommer! i 2002, vi lånte da pauker av Lisleby Musikkorps.

Spor nr. 2

1. Reglementered marsj

(Samlingssignal)

Marsjen finnes gjengitt her: Klingende Spil, af den danske militærmusiks historie av Knud Lindhard 1932 på side 36. Her står marsjen gjengitt under "Forgatteringen" (Samlingssignal). Der står det følgende: "ALMINDELIG MARSCH" og "Man brukte også den almindelige marsj for Signalhorn, som passer sammen med Trommemarsj nr:

1, Fløytemarsj nr: 1 eller en Tromme ganske alene". Marsjen finnes

også i noteboken til Fladstrands Tambourer 2. oktober 2003 under: 2: Signalhornmarcher og 2,1 1. Reglementeret march. Det er denne noten vi bruker til vår innspilling, trommestemmen spiller her "på hornet".

Spor nr. 3

Kronprinsens March

(Dansk 1753)

Marsjen har vært populær siden den forekommer i flere av samtidens Spillemannsbøker som finnes i Dansk Folkemindesamlings II'Afdelings Bibliothek. Denne tekst og noten vi har brukt, har vi funnet gjengitt i denne kilden: Med Piber og Trommer eller Fløjter og Trommer som militære Signal- og Marchinstrumenter av A.V. Arendrup. Vi har fått den renskrevet/arrangert til vårt spill av musikkaptein Geir Holm ved "Divisjonsmusikken" nå Det Norske Blåseensemble i Halden år 2002. Trommestemmen er arrangert av Regimentstambour Øistein Kristiansen.

Spor nr. 4

Engelsk March

Marsjen finnes i noteboken til Fladstrands Tambourer 2. oktober 2003 under: 2: Signalhornmarcher og 2,3 Engelsk march. Det er denne noten vi bruker til vår innspilling, trommen spiller her "på hornet".

Engelsk marsj var innmarsjnummer til vårt Tattoo program på Gardens Dag i Husebyleieren Oslo 12. juni 2005.

Samling og oppstilling ved Tambouravdelingens lokaler Hovedvakta i Festningsbyen.

Spor nr. 5

Prins Frederichs March,

(Dansk 1764)

Noten vi har brukt har vi funnet i kilden: Med Piber og Trommer eller Fløjter og Trommer som militære Signal- og Marchinstrumenter av A.V. Arendrup, han skriver følgende; "Finnes i A:4 Erik Jensen i Boes. Anno 1787-1790. (D.F.M.S. II's Reg.) No. 15. "Cronprindzens Mars dvs. den som Christian VII brukte men han var Prinds". Opplysningen om Christian VII som Prins henviser til hans barndom, og marsjen finnes da også i 3 andre Spillemannsbøker under betegnelsen: "Prins Frederichs March", hvilket lokaliserer den som Faderen, Kong Frederik V's March, komponert til hans ære mens han som meget ung Prins i Grenader uniform ekserserende med soldater på Slottets ridebane.

Den her gjengitt note stammer fra brødrene P.D. & C.F. Basts notebok fra 1764, som finnes i det Kongelige Bibliothek under C. II, 5 og hvor det blant flere marsjer finnes A: 8 C.F. Bast: Cronprindzens March approbert 27. juni 1753".

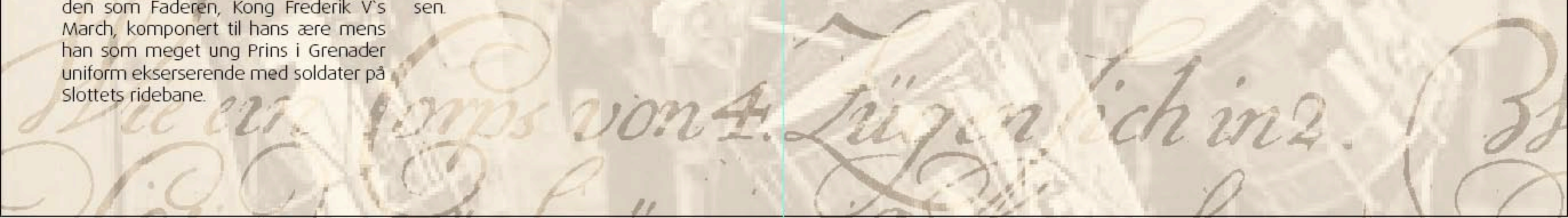
Vi har fått den renskrevet/arrangert til vårt spill av musikkaptein Geir Holm ved "Divisjonsmusikken" nå Det Norske Blåseensemble i Halden år 2002. Trommestemmen er arrangert av Regimentstambour Øistein Kristiansen.

Spor nr. 6

Rampen

(Echo March)

Noten til Rampen fant vi i en bunke med noter for signalhorn som muligens stammer fra H.M.K Garde. Hvilket tidsrom denne stammer fra er ukjent. Bare hornstemmen eksisterte, så Regimentstambour Øistein Kristiansen arrangerte en trommestemme i desember 2001, som spiller "på hornet". Noten finnes også i noteboken til Fladstrands Tambourer under 2: Signalhornmarcher nr: 2,5. med navnet: Echo March.

Spor nr. 7

Musketer March

(Dansk 1784)

Danischer Musquetier March - 1784. Noten har vi fått av våre venner i Fladstrands Tambourer, Fredrikshavn. Pibe og Tambournote finnes i deres notebok under 3: Fløjtemarcher nr: 3,14. Opphavet til deres notearrangement er ukjent. Trommenoten deres har vi ikke brukt, her har Regimentstambour Øistein Kristiansen arrangert Trommestemmen til vår innspilling. A. V Arendrup har en håndskrevet note i sin artikkel "Med Piber og Trommer..." hvor det står følgende:

"Men en Ting er at udgive Bestemmelser, en Anden er, om de bliver overholdt! Trangen til Afvexling og Opmuntring lader sig jo ikke let kue, og fra anden Halvdel af 1700-Tallet findes en Del - ogsaa udenlandske - Marcher, der har været populære, ligesom 2 danske Marcher har været saa populære, at de findes i det Stor-Hertugelige Hofbibliothek i Darmstadts Samling af Marcher - i alt over 92000 - samlede af Landgreve Ludwig IX af Hessen-Darmstadt i Aarene 1768-90.

Det Bind, hvorfra disse Marcher er fotograferede, betegnes: "Kgl. Streiche vor das Hochfürstliche Leibregiment

Spor nr. 8

Signalhornmarsj nr 4 -

(Fransk Marsj)

Vi har brukt notene fra opplæringsboken til Den Kongelige Livgardes Tambourer, København, der det står følgende tilleggstekst: Signalhorn March nr: 4 side (C - 17) i Den Kongelige Livgardes Tambourkorps, Opplæringsbok: Marchinstrumenter Til Tjenestebrug. HRN 999-2. (Udgave APR 1977). Forsvarskommandoen Maj 1984. Noten finnes også i Fladstrands Tambourer, notebok 2. oktober 2003 under 2: Signalhornmarcher nr: 2,4. med navnet: "Fransk march".

Tambouravdelingen tok i 1997 opp igjen en gammel tradisjon fra Fredrikstad Buekorps (1896-1904) med å gå først i barnetoget i sentrum.

Spor nr. 9

Dessauer March

(1706)

I kilden : Militærmusik og Folkemusik av A.V. Arendrup skriver han følgende: "Er nedskrevet av Jens Christian Svabo (1746-1824) og finnes i hans notebok. Marsjen er komponert i 1706 av en ukjent komponist til ære for Fyrst Leopold af Anhalt Dessau – populært kalt "Der Alte Dessauer" – i anledning av Fyrstens seier ved Cassano og ble spilt av det Preussiske Kavaleriet under inntoget i Torino i Nord-Italia. Marsjen er i tidenes løp i tillegg anvendt som Pibe- og trommemarsj og finnes som "Alt-Preussischer Armèmarsch" No. 66 og som Cavallerimarch No. 88".

Dette skriver Jesper Asmussen i boken: Soldatersange – og tapre historier fra 2000; "Danske bataljoner var under Prins Eugen av Savoyen's kommando, da han i 1706 ledet et felttog i Nord-Italia. Det er nettopp et dansk regiment, Dronningens Livregiment, som har hentet sangen/marsjen hjem til Danmark. Man formoder, at regimentet da har stiftet bekjentskap

med den iørefallende melodi, idet den tyske hertug av Anhalt-Dessau anvendte Dessauer- marchen som en seiershymne under felttoget 1705-1706. Den tyske tekst er bibeholdt av hendelsesmessige årsaker; inntil sisten av 1700-tallet var den danske hærs kommandospråk tysk, og Dessauer -marchen er et av de siste minner herom. Den er opprinnelig en Italiensk melodi, som soldatene fant behag i og oversatte til tysk, og som regimentet tok til seg som sin yndlingsmelodi ved inntoget i Torino den 7. september 1706". Note og tysk tekst til sang finnes gjengitt på side 61. Dessauer-march – Dronningens Livregiments March.

Noten vi bruker har vi fått av våre gode venner i Frederikshavn, Fladstrands Tambourer. Den finnes i deres notebok 2. oktober 2003 under 3: Fløjtemarcher nr: 3,8. Den er arrangert av Søren Borup.

Dessauer marsj medvirket i vårt Tattoo program på Gardens Dag i Huseby-leieren Oslo 12. juni 2005.

Spor nr. 10

Signalhornmarsj nr. 6

(Marche de la legion)

I opplæringsboken til Den Kongelige Livgardes Tambourer står det følgende: Signalhorn March nr: 6 side(C – 19) i Den Kongelige Livgardes Tambourkorps, Opplæringsbok: Marchinstrumenter Til Tjenestebrug. HRN 999-2. (Udgave APR 1977). Forsvarskommandoen Maj 1984.

Noten finnes også i Fladstrands Tambourer notebok 2. oktober 2003 under 2: Signalhornmarcher nr: 2,4. med navnet: Marche de la legion.

Signalhornmarsj nr. 6 var innmarsjnummer i vårt Tattoo program som inngikk i Forsvarets arrangement i anledning av Krigsskolens 250

års jubileum på Linderud i Oslo 18. juni 2000 sammen med H.M.K. Garde, Norwegian Military Tattoo 8. og 9. september 2000 i Oslo Spektrum. Og sist men ikke minst ved Kronprinsbryllupet 25. august 2001 på Slottsplassen, der KFT representerte "De frivillige organisasjoner" gjennom Norsk Musikkråd sentralt. Kronprinsbryllupet ble TV overført til inn – og utland.

Spor nr. 11

Østfold Regiments Marsj

melodi av: Erik Madsen / tekst av Chr. B. Apenes.

Østfold Regiments Marsj er tilegnet Herr Oberst Jens Meinich. Noten er gjengitt i boken: Østfold Regiment, Norsk Infanteri gjennom 350 år Av Oberst Tore Hiorth Oppegaard. 1996. Marsjen med sang ble brukt under oppsettingene av Byoperetten i Fredrikstad. Notematerialet vi har, fikk vi av Oberst Dag Strømseter, regimentets siste kommandant, 17. mai 1999 i Festningsbyen Fredrikstad. Marsjen fikk vi arrangert til vårt spill av musikkaptein Geir Holm ved "Divisjonsmusikken" nå Det Norske Blåseensemble i Halden våren 2000. Trommestemmen er arrangert av Regimentstambour Øistein Kristiansen.

Vår urfremføring av Østfold Regiments Marsj, dog uten sang, var ved Forsvarets arrangement Regimentets Dag 20. mai 2000, for Oberst Dag Strømseter og Regimentet i borggården ved Tøihuset i Festningsbyen Fredrikstad. Østfold Regiments Marsj, også uten sang, ble fremført ved Kronprinsbryllupet 25. august 2001 på Slottsplassen, der KFT representerte "De frivillige

organisasjoner" gjennom Norsk Musikkråd sentralt. Kronprinsbryllupet ble TV overført til inn – og utland. Østfold Regiments Marsj ble fremført, fremdeles uten sang ved siste firing av garnisonsflagget til Østfold Regiment i Festningsbyen Fredrikstad kl:

15.19. 31. desember 2002. Østfold Regiments Marsj, også uten sang, medvirket i vårt Tattoo program på Gardens Dag i Husebyleieren Oslo 12. juni 2005.

Bilde av flaggvingen foto Rolf H. Walther

Spor nr. 12

Signalhornmarsj nr. 8

I opplæringsboken til Den Kongelige Livgardes Tambourer står det følgende: Signalhorn March nr: 8. (3. og 4. Kompagni) side (C – 21) i Den Kongelige Livgardes Tambourkorps, Opplæringsbok: Marchinstrumenter Til Tjenestebrug. HRN 999-2. (Udgave APR 1977). Forsvarskommandoen Maj 1984.

Spor nr. 13

Tordenskiold

(Jeg vil synge om en helt)

Teksten har vi funnet på nettsiden til Tordenskiolds – venner i Danmark. Her står det følgende: "Her er en kort utgave av den mest berømte vise om Tordenskiold. Visen finnes i flere utgaver, her er den forfattet av Godtfred Rode i 1858". Vår eminente fanebærer Fänrich Geir A. Urdal har oversatt teksten til norsk. Melodien er en tradisjonsmelodi av ukjent komponist og fra ukjent tidspunkt. Den har vi funnet i skolens sangbok og fått den arrangert til vårt spill av musikkaptein Geir Holm i "Divisjonsmusikken" nå Det Norske Blåseensemble i Halden år 2002.

Etter Dynekilen. Malt av Jacob Conningk, muligens i 1716.

Tordenskiold, Peter Janssen Wessel født 28. oktober 1690 i Trondheim, drept i duell med kårde mot den svenske Oberst Jacob Axel Staël von Holstein 12. november 1720 i Sehlwiese ved Gleidingen utenfor Hannover i Tyskland. Tordenskiold befant seg ofte ved Festningsbyen Fredrikstad og i farevannet ved og utenfor Hvaler under sine militære operasjoner og han sendte ikke mindre en 204 brev fra distriktet. Det var i Fredrikstad han hadde forberedelser til angrepene på Göteborg i mai 1717 og Strømstad i juli 1717. Etter slaget i Dynekilen 8. juli 1716 førte Tordenskiold de erobrede skip med stykkprammen Stenbocken i spissen til Fredrikstad. Stenbocken ble liggende ved festningen og sank siden på elvebunnen. Vraket ble hevet 10. november 1932 og satt på land sør for Festningsbyen ved Vaterland, men 8. april 1949 brant Stenbocken.

Kilder: - I Tordenskiolds kjølvann av Guthorm Kavli, Oslo 1990.
- Tordenskiold, En biografi om eventyreren og sjøhelten av Dan H. Andersen 2006.
- Stenbocken og Tordenskiold-Museum i Fredrikstad Festning av Th. Sorlie 1989.

Spor nr. 14

Signalhornmarsj nr. 10

(Livgardens Marsj)

I opplæringsboken til Den Kongelige Livgardes Tambourer står det følgende: Signalhorn March nr: 10 "Livgardens March" side (C – 23) i Den Kongelige Livgardes Tambourkorps, Opplæringsbok: Marchinstrumenter Til Tjenestebrug. HRN 999-2. (Udgave APR 1977). Forsvarskommandoen Maj 1984

Spor nr. 15

Rotting – March!

I "Den Danske Hærs Signaler, deres tekster og historie" av Victor Krohn, København 1933 står det følgende: "Stabstambour Løvgreen har oppgitt Rotting – Marsj! Av Slottsorganist Knud Lindhard for Fløyte og Tromme utsatte melodi, som værende en Spissrotsmarsj; men etter teksten å dømme – "Syv og tyve er Din Ret!" – må den snarere antas å være en melodi, som er blitt anvendt ved tildelingen av Rotting-slag, Kat eller Tamp, selv om denne straff var av en stillestående art og derfor av seg selv utelukker betegnelsen: Marsj. Teksten er som følgende:

"Hr. Major! Hr. Major! - Du maa ikke stjæle; hvorfor stjal Du denne Gang? - Fordi jeg var i Nød og Trang! - Skal Du derfor stæle? Syv og tyve er Din Ret, faar Du flere, saa bli'er Du træt. Trommen gaar, Piben gaar, til Din Ryg bli'er sort og blaa!"

Denne tekst, samt pibe og tromme-note på side 259, nr: 267 i denne kilde har vi brukt på vår innspilling.

Spor nr. 16

Signalhornmarsj nr. 11

(1898)

I opplæringsboken til Den Kongelige Livgardes Tambourer står det følgende: Signalhorn March nr: 11 (1898) side (C – 24) i Den Kongelige Livgardes Tambourkorps, Opplæringsbok: Marchinstrumenter Til Tjenestebrug. HRN 999-2. (Udgave APR 1977). Forsvarskommandoen Maj 1984.

Spor nr. 17

Spissrods-march!

(Dansk 1700-tallet)

I artikkel: "Med Piber og Trommer eller Fløjter og Trommer som militære Signal- og Marchinstrumenter" omtaler A.V. Arendrup Spissrods-march: "Blant de straff Arméen brukte, fantes det 2 korporlige: Rotting og Spissrot. Rotting var alminnelig straff for vold og tyveri – også for landets sivile forbrytere – hvorimot Spissrot stammet fra 30-årskrigen, hvor den var innført av Sveriges Konge Gustav II Adolf for krigsforbrytelser og som enhver ny "Mode" hurtig hadde bredt seg over Europa. Her hjemme (Danmark) ble den avskaffet i 1836, formentlig som følge av vervingens avløsning av Verneplikten. Melodien hertil finnes ikke trykt, men er etter overlevering gjengitt her (Fig.22 viser bare Fløyte note)". Spissrot bare på Tromme (med sang!), se side 32 nr: 6 i "Trommeslåtter – En Trommeslagers Skatteboks". En presentasjon og videreføring av trommeslåtter fra Johannes Sundvors samlinger av Carl Haakon Waadeland 1995. Denne finnes innspilt på KFT's CD Med musikk gjennom historien! Vol. 1. 1999. Noten vi har brukt til denne innspilling, har vi fått av våre gode venner i Fladstrands Tambourer. Noten finnes i deres notebok 2. oktober 2003 under 6: Fløyte og tromme signaler nr: 6,5.

Spor nr. 18

Livjægermarsj

(1807)

Kathrine Andersen Haarløv skriver til Tambouravdelingen i april 2007: "I samarbejde med Thomas Lyngby og Søren Mentz fra Frederiksborgmuseet i Hillerød er jeg ved at sætte lyd til en udstilling om englændernes bombardement af København i 1807. I den forbindelse har Karsten (ved Tøjhusmuseet) oplyst os om jeres (Frederik IV's Tambourkorps) indspilninger hvor bl.a. med Kongens Livjægerkorps 1807 - en march vist nok - er med og som har interesse for vores lydprojekt. Jeg arbejder på lydsiden af udstillingen lige nu og ved ikke præcist hvor og hvordan marchen kommer til at indgå." Livjægermarsj 1807 medvirket i utstillingen; Bomber over København 1807 - en erindringsrejse i lyd og billede. 1. september - 2. desember 2007 på Frederiksborg Slott i Hillerød utenfor København. Tambourafdelingen besøkte Fredriksborg Slott og Hillerød 22.-25. april 1999.

I opplæringsboken til Den Kongelige Livgardes Tambourer står det følgende: Signalhorn "Livjægermarch" (1807)

side (C - 15) i Den Kongelige Livgardes Tambourkorps, Opplæringsbok: Marchinstrumenter Til Tjenestebrug. HRN 999-2. (Udgave APR 1977) Forsvarskommandoen Maj 1984.

Spor nr. 19

Kong Frederik IV's Tambourafdelings Trommemarsj nr. 5.

(Dansk March)

Denne trommemarsjen fikk vi høsten 2003 av Fladstrands Tambourer med en plan om at vi i fremtiden kunne spille sammen som et "Masted band", de fikk da vår KFT's Trommemarsj nr. 1, Gamle marsjen. Hos dem heter denne Trommemarsj nr. 5, derfor var det naturlig for oss å også kalle marsjen for nr. 5. Noten finnes i deres notebok 2. oktober 2003.

Spor nr. 20

Highland Cathedral

(Se spor nr 36.)

K.F.T skal gjennom sitt arbeid ikke forherlige krig, men gjenskape et bilde av soldatens liv på begynnelsen av 1700-tallet.

Spor nr. 21

Brudemarsj fra Onsøy

(1863 Fredrikstad)

Brudemarsj fra Onsøy i Fredrikstad 1863 finnes utgitt note i samlingen: Folketoner fra Østfold, hefte 1. Fantelædda og andre av Wenche Mortensen og Sven Nyhus 1999. Noten står skrevet for klarinett. Der står det følgende om marsjen: "Denne brudemarsjen er overlevert av Ellen Marie Nilsdatter Skauen, født 1859. Hun fortalte at veien til Onsøy kirke gikk forbi Skauen, og at både brudfølger og begravelsesfølger fra vestbygda gikk forbi på vei til kirken. Som liten pike kunne hun huske at en spillemann kom før brudfølget. Klarinett var det vanligste instrumentet, og spillemannen spilte for hver gård de passerte. Sønnen hennes, Johan Pettersen Åle, født 1900, bevarte minnene om denne brudemarsjen, og det var han som sang den, slik at den kunne nedskrives. Vi fikk den så i hende av Ellens barnebarn, Anni Fensbekk fra Slevik".

Noten vi bruker har vi fått arrangert til vårt spill av musikkaptein Geir Holm ved "Divisjonsmusikken" nå

Det Norske Blåseensemble i Halden år 2002. Trommestemmen er arrangert og spilt av Regimentstambour Øistein Kristiansen.

Spor nr. 22

Menuett: La Nouvelle Provence

arr. av: E. Humble

Menuetten fikk vi av et par fra Sverige ved navn Larsegård. De besøkte oss ved vårt arrangement Kongen Kommer! i år 2002, hvor de danset etter dette musikkstykke. Årstall og komponist er ukjent.

Menuetten ble spilt "live" og på CD av våre Pibere med vår "Tambour Organist" Dan Renè Dahl, Domkantor ved Domkirken i Fredrikstad på Cembalo.

Spor nr. 23

Menuett: Menuett från Gotland

(Signora Hurettis Dans)

Menuetten fikk vi av et par fra Sverige ved navn Larsegård. De besøkte oss ved vårt arrangement Kongen Kommer! i år 2002, hvor de danset etter dette musikkstykke. Årstall og komponist er ukjent.

Menuetten ble spilt "live" og på CD av våre Pibere med vår "Tambour Organist" Dan Renè Dahl, Domkantor ved Domkirken i Fredrikstad på Cembalo.

Spor nr. 24

La National

Den gamle Danske March/ Der Alter Dänischer Marsch (1700-tallet)

La National finnes også på vår første CD innspilling Med musikk gjennom historien! Vol. I. 1999. Marsjen er der innspilt i marsjtempo ca. 90 skritt pr. minutt. Her er den innspilt med Parademarsj - tempo ca. 65 skritt pr. minutt. Noten vi har brukt på våre innspillinger av La National har vi funnet gjengitt i hovedoppgaven til Ulf Steinar Berg: Militærmusikk i Norge ca. 1600-1818, med særlig henblikk på Infanteriet i Trondheimsdistriktet. Trondheim 1983. (side 53.). Berg skriver at noten finnes på Forsvarsmuseet i Oslo og han henviser til sin kilde: Med Piber og Trommer eller Fløjter og Trommer som militære Signal- og March-instrumenter av A.V. Arendrup.

I denne kilde: Militærmusik og Folkemusik av A.V. Arendrup, står det følgende om La National:

"A:10 Sophus Albert Emil Hagen (1842-1929), komponist og musikkhistoriker i København. Kgl.B. No. 728-8vo-II. "Samling af Folkemusik" og "Danse og Musik i det 18. Aarhundrede". No. 5 "La Nationale", Melodien, som her er anvendt som Ledsagermusik til en nasjonal ballettdans, må etter alderen, betegnelsen – i en Fransk påvirket periode – og melodien art – 6/8 takt – ansees for å være den i vårt eldste Ekserserreglementer fra 1704, i 1729, pag. 52, avsnitt 6, § 10, 2. stk., samt i Infanterireglementet 1739 pag. 196-97 foreskrevne: "Alter Dänischer Marsch". I det første på Dansk trykte Ekserserreglement 1787 betegnes marsjen som "Parademarsch" (se A:8:28). Denne marsjen skulle anvendes overalt som sermoniell Parade- og Defilèrmarsj samt som Avancèrmarsj på Valpladsen, hvorfor det var oppstått en naturlig trang i Regimentene til – som avveksling – å ha en egen Regimentsmarsj. Ved Kgl. Parolbefaling av 18. august 1808 ble marsjen avløst av "Den nye Parade-marsch", som er den stadig anvendte". La National medvirket i vårt Tattoo program som inngikk i Forsvarets

arrangement: Gardens Dag i Huseby-leieren Oslo 14. juni 1998, Norwegian Military Tattoo 11. og 12. september 1998 i Oslo Spektrum, Krigsskolens 250 års jubileum på Linderud i Oslo 18. juni 2000 sammen med H.M.K. Garde, Norwegian Military Tattoo 8. og 9. september 2000 i Oslo Spektrum og sist men ikke minst ved Kronprinsbryllupet 25. august 2001 på Slottsplassen, hvor vi da var plukket ut til å representere "De frivillige organisasjoner" gjennom Norsk Musikkråd sentralt. Kronprinsbryllupet ble TV overført til inn – og utland.

Spor nr. 25

Generalsignal

(Hornsignal 1758)

Signal fra Tjenestereglement for Kavaleriet i Kongelig resolusjon nr. 1062 av 09.08-1758. Noten har vi fått av Karsten Skjold Petersen ved Tøjhusmuseet i København. Han skriver følgende om signalet: "Jeg forstår ikke hva dette signalet heter (skrift på noten), men signalet skal tilsynelatende spilles 3 ganger for Generaløyntanter og 2 ganger for Generalmajorer". Ut i fra denne informasjonen så kan vi anta at det er et General signal?

Spor nr. 26

Reveille

(Hornsignal 1758)

Signal fra Tjenestereglement for Kavaleriet i Kongelig resolusjon nr. 1062 av 09.08-1758. Noten har vi fått av Karsten Skjold Petersen ved Tøjhusmuseet i København. Reveille = Revelje.

Spor nr. 27

Troup

(Hornsignal 1758)

Signal fra Tjenestereglement for Kavaleriet i Kongelig resolusjon nr: 1062 av 09.08-1758. Noten har vi fått av Karsten Skjold Petersen ved Tøjhusmuseet i København. Troup = Tropp.

Spor nr. 28

Zu den Stieg-Riehm

(Hornsignal 1758)

Signal fra Tjenestereglement for Kavaleriet i Kongelig resolusjon nr: 1062 av 09.08-1758. Noten har vi fått av Karsten Skjold Petersen ved Tøjhusmuseet i København. Han skriver at Zu den Stieg-Riehm (= Stigremstraffen) var Kavaleriets motstykke til Infanteriets spissrot, så signalet er mest sannsynlig Spissrotsmarsj utsatt for signalhorn?

Spor nr. 29

Artilleriregiment nr. 1

(Hornsignal)

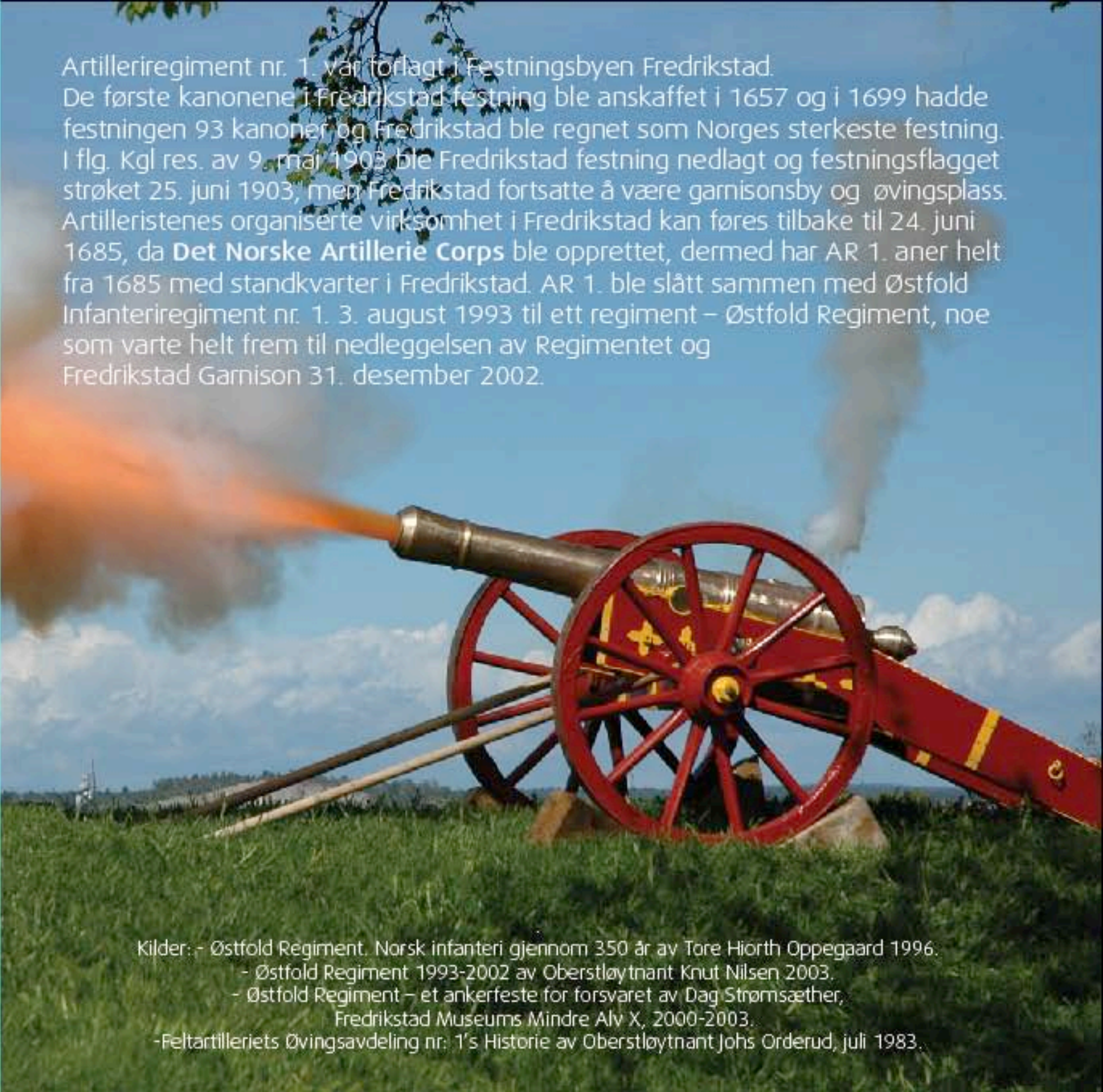
Arrangert av Åge Hermansen.

Signalet er å finne i Åge Hermansens arrangement av marsjen: AR 1. Artilleriregiment nr: 1. Hvem som er opphavet er ukjent, med vi vet at Hermansen under sin tid i "Divisjonsmusikken" nå Det Norske Blåseensemble i Halden arrangerte gamle marsjer etter Oscar Borg og andre, til dagens korpsbesetning. Trommestemmen er arrangert av Regimentstambour Øistein Kristiansen.

AR 1's kjenningssignal medvirket i vårt Tattoo program (da uten tromme) som ble fremført ved Forsvarets arrangement; Krigsskolens 250 års jubileum på Linderud i Oslo 18. juni 2000 sammen med H.M.K. Garde. Norwegian Military Tattoo 8. og 9. september 2000 i Oslo Spektrum. Ved Kronprinsbryllupet 25. august 2001 på Slottsplassen, der KFT representerte "De frivillige organisasjoner" gjennom Norsk Musikkråd sentralt. Kronprinsbryllupet ble TV overført til inn - og utland. AR 1 signalet medvirket også i vårt Tattoo program på Gardens Dag i Husebyleieren Oslo 12. juni 2005.

Artilleriregiment nr. 1. var forlagt i Festningsbyen Fredrikstad.

De første kanonene i Fredrikstad festning ble anskaffet i 1657 og i 1699 hadde festningen 93 kanoner og Fredrikstad ble regnet som Norges sterkeste festning. I flg. Kgl res. av 9. mai 1903 ble Fredrikstad festning nedlagt og festningsflagget strøket 25. juni 1903, men Fredrikstad fortsatte å være garnisonsby og øvingsplass. Artilleristenes organiserte virksomhet i Fredrikstad kan føres tilbake til 24. juni 1685, da **Det Norske Artillerie Corps** ble opprettet, dermed har AR 1. aner helt fra 1685 med standkvarter i Fredrikstad. AR 1. ble slått sammen med Østfold Infanteriregiment nr. 1. 3. august 1993 til ett regiment – Østfold Regiment, noe som varte helt frem til nedleggelsen av Regimentet og Fredrikstad Garnison 31. desember 2002.

Kilder: - Østfold Regiment. Norsk infanteri gjennom 350 år av Tore Hiorth Oppegaard 1996.
- Østfold Regiment 1993-2002 av Oberstløytnant Knut Nilsen 2003.
- Østfold Regiment – et ankerfeste for forsvaret av Dag Strømsæther, Fredrikstad Museums Mindre Alv X, 2000-2003.
- Feltartilleriets Øvingsavdeling nr: 1's Historie av Oberstløytnant John Orderud, juli 1983.

Spor nr. 30

Østfold Infanteriregiment nr. 1 (Forsvarets Signaler)

Hentet fra Reglement for Hærens signaler 1939 av R. Hatledal. Signalet er å finne på side 6 under: I. Hærens kjennings - signaler 1. Divisjon. Trommestemmen er arrangert av Regimentstambour Øistein Kristiansen. Smaalenske Regiment ble opprettet i Festningsbyen Fredrikstad 1. august 1644. Østfold Infanteriregiment nr. 1 har holdt til i Fredrikstad siden 1834. AR 1 ble slått sammen med Østfold Infanteriregiment nr. 1 den 3. august 1993 til Østfold Regiment, noe som varte helt frem til nedleggelsen av Regimentet og Fredrikstad garnison 31. desember 2002.

Fane for 1. Smålenke regiment, eldste bevarte fane nyttet fra omkring 1727 til 1788. (Forsvarsmuseet)

Fane for Smålenenes infanteriregiment nr 1 nyttet fra 1914 til 1985. (Forsvarsmuseet)

Kilder: - Østfold Regiment. Norsk infanteri gjennom 350 år av Tore Hiorth Oppegaard 1996.
- Østfold Regiment 1993-2002 av Oberstløytnant Knut Nilsen 2003.
- Østfold Regiment - et ankerfeste for forsvaret av Dag Strømsæther, Fredrikstad Museums Mindre Alv X, 2000-2003.

Spor nr. 31

Jægerkorpsets Infanteriregiment nr. 2 (Forsvarets Signaler)

Hentet fra Reglement for Hærens signaler 1939 av R. Hatledal, s 6.1, 1. Divisjon. Trommestemmen er arrangert av Regimentstambour Øistein Kristiansen.

Fane for Kong Frederik IVs Tambourafdeling af 1704. Laget av Oberofficier Carl Henrik Amundsen 1997.

Fane for Østfold infanteriregiment nr 1 nyttet fra 1985 til 2002. (Forsvarsmuseet)

Spor nr. 32

Sørgemarsj

Sørgemarch/Søрге - March!/
Sorgemarsch

(Dansk 1700-tallet)

I opplæringsboken til Den Kongelige Livgardes Tambourkorps står det følgende: Sørgemarch Nr. 1. (Dansk-1700) med underskrift: Sørgemarchen brugt til H.M.Kong Frederik IX bisættelse 24. januar 1972. NB. Trommerne uden Seiding. + Sørgemarch Nr. 2 (Dansk-1700) NB. Trommer uden Seiding. (D-27 & D-28).

Den Kongelige Livgardes Tambourkorps, Opplæringsbok: Marchinstrumenter Til Tjenestebrug. HRN 999-2. (Udgave APR 1977). Forsvarskommandoen Maj 1984.

Sorgemarsch: Musikk for sørgetog som kan utføres med Tromme, Tromme og Fløyte, Tromme og Jægerhorn eller med Musikkorps. Fig. 1136 viser en Dansk Sørgemarsj for Tromme og Fløyte fra ca.1700. (side 593), Kroumata Musikkleksikon av Sture Olsson. (Svensk). Det er denne noten vi har brukt på vår innspilling.

Spor nr. 33

Bønnsignal (Forsvarets Signaler)

Hentet fra Reglement for Hærens signaler 1939 av R. Hatledal. Bønnsignalet er å finne på side 26 under: IV. Signaler for signalhorn og trompet nr: 6. Signalet er også å finne i: Eksercerreglement for Infanteriet 1897 av: Hakon Hansen. Kristiania 14de april 1897. Hornsignalet er å finne på side 157 nr: 6. under: Signaler A. På jægerhorn. Trommesignalet er å finne på side 164 under B. På tromme.

Likeledes finnes signalet også i: Exercer – Reglement for Infanteriet 1871. I følge Birger Mistereggen i hovedoppgaven "En tromme er intet musikalsk instrument" fra 2001, er dette det formelt sett første eksersisreglement som inneholder noter for trommer. Mistereggen gjengir på side 56 nr: 6. Korum (samme som Bønn) med tilleggstekst: "Naar Gudstjeneste eller Bøn skal holdes". Trommenoten er den samme som i Eksercerreglement for Infanteriet 1897 og er litt forskjell fra dagens Bønn signal. Noten vi bruker kommer fra Hans Majestet Kongens Gardes Musikktrupp og er den samme som Birger Mistereggen gjengir i sin

hovedoppgave "En tromme er intet musikalsk instrument" fra 2001 på side 98. Han viser her et eksempel på notasjon for dagens signal for Bønn (Korum) for Forsvarets Stabsmusikkorps og Hans Majestet Kongens Garde i Oslo.

Bønnsignalet ble øvet inn da vi fikk oppdrag av Tysklandsbrigaden (1947-1953) i forbindelse med avduking av minneplate med minnestund ved porten til Artillerigården i Festningsbyen Fredrikstad lørdag 5. mai 2001. Det ble også avholdt Regimentets Dag samme dag.

Spor nr. 34

Parademarsj (Forsvarets Signaler)

Hentet fra Reglement for Hærens signaler 1939 av R. Hatledal. Parademarsj er å finne på side 16 under: II. Signaler for signalhorn nr: 9. Er også å finne i: Eksercerreglement for Infanteriet 1897 av: Hakon Hansen. Kristiania 14de april 1897. Hornsignalet er å finne på side 159 nr: 14. under: Signaler A. På jægerhorn. Trommesignalet er å finne på side 166 under B. under B på tromme.

På tromme. Finnes også i: Exercer – Reglement for Infanteriet 1871. I følge Birger Mistereggen i hovedoppgaven "En tromme er intet musikalsk instrument" fra 2001, er dette det formelt sett første Eksersisreglement som inneholder noter for trommer. Mistereggen gjengir på side 58 nr: 19. Parademarsj (75 Skridt i minuttet) med tilleggstekst: "Ved Fanens Blottelse og Indtropning samt som Honnør for kongelige personer. Ved Fanens Blottelse slaaes Parademarsch, indtil Faneføreren har gjenindtaget sin Plads. Ved Fanes Indtropning slaaes Parademarsch kun, indtil Sabelspidserne ere fældte, hvorefter slaaes Trop, indtil Fanen er sænket for at indhylls." Trommenoten er den samme som i b) og er litt forskjell fra dagens Parademarsj, men signalhorn stemmen i b) er den samme som dagens"

Victor Krohn har gjengitt noten til signalhorn på side 234 under 167.b. Hvor han skriver: **Honnør for Kongehuset! Den tilsvarende marsj i Norge og Sverige kalles for: Parademarsch!** i denne kilden: Den Danske Hærs Signaler, deres tekster og historie av Victor Krohn. København 1933. Noten

vi bruker kommer fra Hans Majestet Kongens Gardes Musikktrupp.

Parademarsj ble øvet vi inn da vi fikk i oppdrag av Fredrikstad kommune å ta imot Kong Harald ved hans besøk på Landsspeidermøte Urban 2000 ved brohodet på Østsiden i Fredrikstad. Han ankom 15. juli 2000. Vi spilte også Parademarsjen på Slottsplassen under Kronprinsbryllupet 25. august 2001, og ved Kronprinsparets besøk i Festningsbyen Fredrikstad 13. november 2001.

Spor nr. 35

Tappenstrek

(Forsvarets Signaler)

Hentet fra Reglement for Hærens signaler 1939 av R Hatledal. Tappenstrek signalet er å finne på side 14 under: II. Signaler for signalhorn nr: 6. Er også å finne i: Eksercerreglement for Infanteriet 1897 av: Hakon Hansen. Kristiania 14de april 1897. Hornsignalet er å finne på side 158 nr: 8. under: Signaler A. På jægerhorn. Trommesignalet er å finne på side 165 under B. På tromme. Finnes også i: Exerccer – Reglement for Infanteriet 1871. I følge Birger Mistereggen i hovedoppgaven "En tromme er intet musikalsk instrument" fra 2001, er dette det formelt sett første Eksersisreglement som inneholder noter for trommer. Mistereggen gjengir på side 56 nr: 8 Tappenstreg med tilleggstekst: "Naar Mandskabet om Aftenen skal gaa til Hvile". Noten er den samme som i Eksercerreglement for Infanteriet 1897 og det er den trommenoten vi har benyttet. Signalhorn har benyttet note i Reglement for Hærens signaler 1939.

Spor nr. 36

Bonus spor;

Highland Cathedral.

Her med Gunnar Sørensen på solotrompet! Melodien er komponert for sekkepiper av de tyske musikerne: Michael Korb og Ulrich Roeber i en Skotsk stil. Denne har faktisk bli foreslått som Skotsk nasjonalsang som skulle erstatte de uoffisielle Scotland the Brave og/eller Flower of Scotland. Dette arrangement er av Håkon Andersen og Kong Frederik IV's Tambourafdeling af 1704. Vi valgte å bruke denne fine melodien, etter vår deltagelse ved Norwegian Military Tattoo 8. og 9. september 2000 i Oslo Spektrum. Der spilte 15 år gamle Claire Lynas melodien på sekkepiper i finalen, alene(!) med akkompagnement av alle deltagende korps. Det gjorde et dypt inntrykk på de fleste av oss, særlig oss i musikken. På vår versjon medvirker "Tambour Organist" Dan Renè Dahl, Domkantor i Domkirken i Fredrikstad på kirkeorgel.

Denne CD er dedikert signalhornist Gunnar Sørensen samt musketterene Johnny Lundberg, Helge Ovesen, Terje "Felix" Jensen og Feltskjær Lars Egil "Lasse" Edvardsen.

Informasjon om CD'en

Innspilt i Silvertone Studio i Festningsbyen Fredrikstad 13.14. 21. og 28. desember 2003. Miksingene ble gjort 18. januar og 1. februar 2004. Tekniker: Rune Jørgensen. Co-Tekniker: Christoffer Schou. Produsert av: Regiments-tambour Øistein Kristiansen. Co-Produsenter: Rune Jørgensen, Per-Ivar Bergli, Gunnar Sørensen, Jan-Erling Sjøgreen og Ober-Offizier Carl Henrik Amundsen. Mastret av: David Johansen og Øistein Kristiansen i Audiovisjon Studio 11. februar 2004 Fredrikstad. Cover tekst ved: Regimentstambour Øistein Kristiansen. Cover bilde ved: Ober-Offizier Carl Henrik Amundsen. Coverdesign ved: Tommy Knøsmoen.

KFT's medvirkende i musikken

Orgel og Cembalo: "Tambour-organist" Dan Renè Dahl, domkantor ved Fredrikstad Domkirke. Pibere: Per-Ivar Bergli og Svein Arne J. Hansen. Signalhorn: Gunnar Sørensen, Jan-Erling Sjøgreen, Petter Furset og Paal Sverre Jørgensen. Tambourer: Johnny Holmstrøm, Stein Kristian Janster, Magnus Aune, Frode Pedersen og Lars Erik Alfredsen. Tambour & Pauker: Regimentstambour Øistein Kristiansen. Sang: KFT's medlemmer - med assistanse av Rune Jørgensen på Rotting-March!

Tambouravdelingen seilte med Christian Radich til Fladstrand (Frederikshavn) for å delta på Torden-skioldsdagene 5. til 9. september 2002.

Takk til

Rune Jørgensen ved Silvertone Studio i Gamlebyen, Fredrikstad for god tålmodighet med medlemmer av avdelingen - **Dan Renè Dahl**, "Tambour-organist" og Dom-kantor ved Fredrikstad Domkirke for orgel og cembalo spilling - **Teddy Munch Christensen** og **Søren Borup** ved Fladstrands Tambourer, Frederikshavn, for musikkutveksling - våre instruktører **Geir Holm** (samlet musikk), **Arne Kvalø** (Signalhorn), **Hans O. Gorseth** (Piber) og **Birger Mistereggen** (Tambour) - **Fredrikstad Bibliotek** for god hjelp til kildemateriell - **Karsten Skjold Petersen** ved Tøjhusmuseet, København for info og notematriell - **Den Kongelige Livgardes Tambourkorps**, København, for notemateriell - **Lisleby Musikkorps** for lån av Pauker - **David Johansen** ved Audiovisjon Studio Kråkerøy, Fredrikstad. **Tommy Knøsmoen**, CD-cover. Og sist men ikke minst våre tidligere medlemmer, som av forskjellige årsaker har trådd ut av våre rekker.

Tambouravdelingens samarbeidspartnere

Hans Majestet Kongens Garde for vår deltagelse ved deres arrangement "Gardens Dag" 1998 og 2005.

Forsvars-kommandoen, Oslo, for vår deltagelse ved "Norwegian Military Tattoo" i Oslo Spektrum 1998 og 2000.

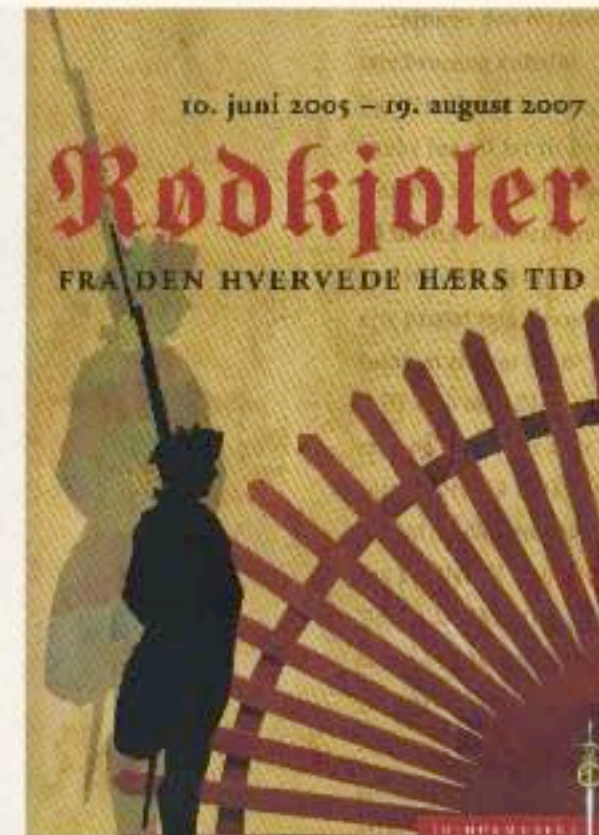
Krigsskolen, Oslo, for vår deltagelse ved "Krigsskolens 250 års jubileum" på Linderud i Oslo 18 juni 2000 sammen med H.M.K. Garde.

Birger Mistereggen for deltagelse ved hans presentasjon av hovedfagsoppgave: En tromme er intet musikalsk instrument – norsk trommetradisjon ca 1500 – ca 1940, med utgangspunkt i Johannes Sundvors nedtegnelser. Hovedoppgave i utøving med fordykningsemne ved Norges Musikkhøgskole, Oslo, 2001. Vi deltok sammen med blant andre H.M. Kongens Gardes signaltropps trommeslagere 18. mars 2001.

Norsk Musikkråd for støtte og for vår deltagelse ved Kronprinsbryllupet 25. august 2001, der vi representerte samtlige frivillige musikkorganisasjoner på slottsplassen. Kronprinsbryllupet ble overført på fjernsyn til inn – og utland.

Forsvarets Distriktsmusikkorps Østlandet, (Divisionsmusikken), nå "Det Norske Blåseensemble" for vår deltagelse ved deres siste konsert som militært orkester 30. januar 2002 i Universitetets Aula Oslo. **Tordenskiolds Soldater** med **Fladstrands Tambourer**, Frederikshavn. **Fredriksten Artillericompagni**, Halden. **Tordenskiolds Soldater**, Stavern. **Christiansand Artillericompagni**, Kristiansand. **Nasjonale Festringsverk avd. Fredrikstad**. **Fredrikstad Museum** med Fredrikstad 1700.

Museumsinspektør **Karsten Skiold Pedersen**, Tøjhusmuseet, København, har brukt vår musikk, fra denne CD'en såvel som vår forrige CD, til sin utstilling; **Rødkjoler - fra den hvervede Hærs tid**. 10.juni 2005 - 19.august 2007. www.thm.dk/udstil/rk_online/start_musik.htm.

Blenheim Castle , England 2004

Kong Frederik IVs Tambourafdeling af 1704 MED MUSIKK GJENNOM HISTORIEN! Vol. II. 2009 Festningsbyen Fredrikstad

01. Fanfare; Kongen Kommer! 01:30	23. Menuett: Menuett från Gotland. 02:15
02. 1. Reglementeret March (Samlingssignal) 00:59	24. La National, Den gamle Danske march, (1700-tallet). 01:07
03. Kronprinsens March (Dansk 1753). 01:12	25. Generalsignal (Hornsignal 1758). 01:09
04. Engelsk marsj. 00:50	26. Reveille (Hornsignal 1758). 00:45
05. Prins Frederichs March (Dansk 1764). 01:34	27. Troup (Hornsignal 1758). 00:18
06. Rampen (Echo March). 01:13	28. Zu den Stieg-Riehmern (Hornsignal 1758). 00:33
07. Musketer March (Dansk 1784). 00:56	29. Artilleriregiment nr. 1 (Hornsignal). 00:27
08. Signalhornmarsj nr. 4 (Fransk marsj). 00:57	30. Østfold Infanteriregiment nr. 1 (Forsvarets Signaler). 00:19
09. Dessauer March (1706). 01:35	31. Jægerkorpsets Infanteriregiment nr. 2 (Forsvarets Signaler). 00:15
10. Signalhornmarsj nr. 6 (Marche de la legion). 01:18	32. Sørgemarsj (Dansk 1700-tallet). 01:50
11. Østfold Regiments Marsj, m/sang. 02:56	33. Bønnsignal (Forsvarets Signaler). 01:28
12. Signalhornmarsj nr. 8. 00:58	34. Parademarsj (Forsvarets Signaler). 00:35
13. Tordenskiold (Jeg vil synge om en helt) m/sang. 01:20	35. Tappenstrek (Forsvarets Signaler). 00:37
14. Signalhornmarsj nr. 10 (Livgardens Marsj). 01:23	36. Bonus spor; Highland Cathedral, solotrompet Gunnar Sørensen. 02:30
15. Rotting – March! 00:51	
16. Signalhornmarsj nr. 11 (1898). 00:59	
17. Spissrods-march! (Dansk 1700-tallet). 01:13	
18. Livjægermarsj (1807). 00:56	
19. Kong Frederik IV's Tambourafdelings Trommemarsj nr. 5. 01:19	
20. Highland Cathedral, m/Pibere. 02:33	
21. Brudemarsj fra Onsøy – Fredrikstad 1863. 01:07	
22. Menuett: La Nouvelle Provence. 02:50	

Kong Frederik IV's Tambourafdeling af 1704
MED MUSIKK GJENNOM HISTORIEN!
Vol. II, 2009 Festningsbyen Fredrikstad

English text is available on this site: www.tambour.no
For info og kontakt om Kong Frederik IV's Tambourafdeling: www.tambour.no

